

Opnieuw staan Egyptenaren massaal op het Tahrirplein. Ze protesteren tegen president Morsi, die vorige week in een decreet grote macht naar zich toe wilde trekken. De respons van onderaf laat een nieuwe radicalisering zien in de Egyptische revolutie, schrijft Dirk Wanrooij vanuit Caïro.

Nog geen honderd meter van de Corniche, de lange boulevard langs de oostzijde van de Nijl, iets ten zuiden van het Tahrirplein, ligt het plein Simon Bolivar, een kleine open plek omringd door moderne hotels, grauwe flatgebouwen en negentiende-eeuwse villa's. Volgens een populair gerucht vernoemde voormalig president Gamal Abdel Nasser het plein naar de held van de Zuid-Amerikaanse onafhankelijkheid, om de nabijgelegen Amerikaanse ambassade te jennen. Sinds enkele dagen vormt het het hart van de confrontatie tussen revolutionairen en de politie.

Even verderop, een vertrouwd gezicht. Een wirwar van tentjes op het Tahrirplein, en tienduizenden demonstranten. Boven de menigte prijken twee grote spandoeken, 'Verboden voor moslimbroeders' staat op de één, 'Verboden voor feloel', op de ander, waarmee gerefereerd wordt aan de aanhangers van de het ancien régime. Beide spandoeken geven de aard van het protest goed weer.

Op 21 november beleefde de moslimbroeder die president werd, Mohamed Morsi, zijn grootste triomf in zijn prille loopbaan. Hand in hand met de Amerikaanse minister van Buitenlandse Zaken Hilary Clinton had hij een wapenstilstand weten te bemiddelen tussen Israël en Hamas, die het Israëlische bombardement van de Gazastrook beëindigde.

Decreet

De president rook zijn kans; een dag later vaardigde hij een decreet uit waarmee hij de pretentie wilde wekken de revolutie vooruit te helpen. Zo werd de oude openbaar aanklager, een relik uit het Mubarak-tijdperk en beruchte sta-in-de-weg bij de juridische jacht op bepalende spelers van het oude regime, vervangen, en de rechtszaken rondom de slachtoffers van de revolutie opnieuw heropend – een belangrijke eis de revolutie.

Maar het venijn zat in de staart van het decreet. Zo zijn besluiten van Morsi juridisch immuun en stellen deze hem in staat om alles te doen om de revolutie, het land en nationale eenheid te beschermen. Een ordinaire machtsgreep dus, verhuuld als een revolutionaire stap, met in ieder geval de stilzwijgende goedkeuring van de Amerikanen.

Hij overschatte echter zijn krediet en een dag later waren de straten van Egypte gevuld. Kantoren van de moslimbroederschap gingen door het hele land in vlammen op en in verschillende steden kwam het tot gewelddadige aanvaringen tussen leden van de broederschap en revolutionaire oppositionele krachten.

Dezelfde veiligheidsdiensten die jarenlang druk zijn geweest met het vervolgen en onderdrukken van oppositionele activiteiten van de moslimbroederschap werden de straten opgestuurd om het protest in te dammen. De rollen zijn definitief omgedraaid.

Demonstraties

Op dinsdag volgden wellicht de grootste demonstraties sinds het begin van de revolutie. Honderdduizenden Egyptenaren liepen in Caïro en elders op een doordeweekse dag om zich te

verzetten tegen de vestiging van een nieuwe dictatuur. Tegelijkertijd verklaarden journalisten en een meerderheid van de rechters zich solidair met de oppositie.

De moslimbroederschap verschool zich ondertussen achter de welbekende maar uiterst beperkte uitingen van de macht in het nauw. Zo werd de oppositie verweten zich niet te willen houden aan de regels van de democratie, anti-revolutionair te zijn en te heulen met het oude regime. Deze laatste aanklacht vindt de schijn van legitimiteit in het feit dat het revolutionaire kamp in de armen wordt gedreven van de moslimbroederschap-hatende leden van het ancien regime. Vandaar het belang van de twee eerder genoemde spandoeken.

Het revolutionaire oppositionele kamp houdt ondertussen het Tahrirplein bezet. De moslimbroederschap en hun salafistische medestanders mobiliseren voor een steunbetuiging aan de president op zaterdag. Daarmee lijkt er voorlopig geen einde te komen aan de politieke impasse in Egypte.

Toch worden de contouren zichtbaar van een aanstaande manoeuvre van president Morsi. Op woensdagavond werd bekend dat de constitutionele vergadering, belast met het opstellen van een nieuwe grondwet, zo goed als gereed was om over te gaan tot de definitieve stemmingsronde. Ondanks het feit dat de deadline voor de grondwet onlangs nog werd uitgesteld, zijn de honderd leden van de geplaagde vergadering bijna klaar met hun opdracht. Elf leden hebben zich teruggetrokken uit de protest tegen de niet-representatieve samenstelling van de vergadering.

Wat zal volgen is een volksraadpleging over de grondwet en een stevige propagandacampagne voor het ja-kamp. Op die manier wordt de politiek van de straat gehaald en zal de legitimiteit verplaatsen naar de stembus. De keuze zal echter een lege huls blijken, tussen enerzijds een grondwet in het voordeel van een minderheid en anderzijds een president met onbeperkte macht.

Toch tonen de ontwikkelingen aan dat de revolutie in Egypte nog lang niet voorbij is. Nog geen zes maanden geleden werd de eerste gekozen president in de geschiedenis van Egypte ingezworen. Nu heeft ook hij te maken met de woede van de massa's.

Verklaring

Een dag na de verklaring van Morsi op 22 november, kwamen de Revolutionair Socialisten met een verklaring. Hier volgt de conclusie daarvan.

‘We zeggen tegen Morsi: jij en jouw organisatie zijn de ware bedreiging voor de revolutie omdat jullie blijven vasthouden aan de zakenmannen van Mubarak, nog altijd bedelen om leningen bij het IMF, handelen in religie, de nationale eenheid bedreigen en bereid zijn de revolutie te verkopen.

De woorden “sociale rechtvaardigheid” komen niet voor in jullie woordenboek. Jullie zijn het minimum- en het maximumloon vergeten. Jullie hebben de prijzen doen stijgen, de armen eten modder maar hebben nog altijd die fles olie en die kilo vlees nodig, ook vóór de verkiezingen.

Wij zullen nooit een nieuwe farao accepteren. Jullie zullen er nooit in slagen jullie regering te stabiliseren. Jullie regering die kinderen verplettert door verwaarlozing, honderden jongeren verwond en vermoord heeft met kogels en traangas, en honderden heeft aangehouden na mishandeling door de honden van het ministerie van Binnenlandse Zaken.’

‘Maar we zullen ook nooit accepteren dat onderdelen van het oude regime terugkeren naar het revolutionaire toneel onder het voorwendsel dat we “allemaal tegen de broederschap zijn”. We zullen nooit werken met iemand die twee handen op een buik was met onze verstoten dictator omdat zij jarenlang hebben deelgenomen in het uitbuiten en vermoorden van de zonen en dochters van het volk. We roepen onze kameraden in de revolutionaire mars op om zich afzijdig te houden van deze samenwerking.

Egypte: protest tegen Morsi toont nieuwe radicalisering aan

Contributed by Dirk Wanrooij

zaterdag, 01 december 2012 - Last Updated zaterdag, 01 december 2012

De Revolutionair Socialisten doen een oproep aan het revolutionaire volk om de revolutie te redden. De revolutie die gestolen is door een alliantie van de broederschap en het voormalig regime van Mubarak. We roepen de mensen op om de straat op te gaan onder de vlag van brood, vrijheid en sociale rechtvaardigheid.

Alle rijkdom en alle macht aan het volk!’

Dit artikel verscheen oorspronkelijk op socialisme.nu